

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

506 Sayılı Kanunun, 2422 Sayılı Kanunun 10 uncu Maddesi ile Değişik, 73 üncü Maddesi ve Ek 7 nci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Muharrem ESKİYAPAN

Kayseri Milletvekili

2.- Halil TİRYAKİ

Kırıkkale Milletvekili

3.- Ali TOPUZ

İstanbul Milletvekili

4.- Berhan ŞİMŞEK

İstanbul Milletvekili

5.- Gökhan DURGUN

Hatay Milletvekili

6.- Erdoğan YETENÇ

Manisa Milletvekili

7.- Gürol ERGİN

Muğla Milletvekili

8.- Uğur AKSÖZ

Adana Milletvekili

9.- Muzaffer KURTULMUŞOĞLU

Ankara Milletvekili

10.- Orhan Ziya DİREN

Tokat Milletvekili

11.- Mahmut DUYAN

Mardin Milletvekili

12.- Selami YİĞİT

Kars Milletvekili

13.- Halil ÜNLÜTEPE

Afyon Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere ülke nüfusumuzun yarısından fazlası sosyal güvenlik şemsiyesinden yoksun bulunmaktadır. Sosyal Sigortalar Kurumu'na tabi olarak yaklaşık altı milyon sigortalı bulunmaktadır. Ekonomik kriz nedeniyle bu sayının daha aşağı rakamlara düştüğü konuyla ilgili uzmanlar tarafından dile getirilmektedir.

Sosyal Güvenliğin finansmanında ana unsurun prim gelirleri olduğu, prim gelirlerinin oranını düşürmenin kurumun aktüeryel dengesinin ve finansman yapısının bozulmasına neden olacağı düşünüldüğünden günümüze kadar prim oranlarının düşürülmesi gerçekleştirilmemiştir.

Diğer yandan günümüz asgari ücret brüt tutarı 306 Milyon lira olmasına rağmen, sigortalı kazancın aylık alt sınırı 393 milyon lira civarındadır. Prim oranları da aylık sigortalı kazanç üzerinden belirlendiğinden asgari ücretle çalışan bir işçinin prim oranı asgari ücret olan 306 milyon lira üzerinden değil, aylık sigortalı kazancın alt sınırı olan 393 milyon lira üzerinden kesilmektedir.

Ancak, yine de Sosyal Sigortalar Kurumunun Aktüeryel dengeleri ve finansman yapısının dengesi sağlıklı bir yapıya kavuşturulamamıştır. Çeşitli dönemlerde çıkarılan prim borçlarının taksitlendirilmesi, gecikme faizlerinin af edilmesi gibi yasal düzenlemelerle dengeler daha da bozulmuştur.

Prim oranlarının yüksekliği nedeniyle kaçak işçi çalıştırılması daha da artmakta ve yukarıda açıklandığı üzere, nasıl olsa yine bir af çıkar yaklaşımı içinde prim borçları ödenmemektedir.

Esasen vergi toplama anlayışı ile sigorta primi toplama anlayışı arasında pek fark yoktur. Sigorta prim oranlarının düşürülerek, çalıştırılan kaçak işçi sayısının azaltılması, vergi oranlarının düşürülerek verginin tabana yayılması ile aynı yaklaşımı ifade etmektedir.

Ayrıca, gelişmiş batı ülkelerinin neredeyse tamamında devlet, sosyal güvenliğin finansmanına doğrudan katkıda bulunmaktadır. Ülkemizde ise bu katkı dolaylı yollardan yapılmaya çalışılmakta ise de, netice olarak bir çözüm olmamaktadır. Günümüzde bütçe açıklarının büyük bir kısmını da Sosyal Güvenlik Kurumlarımızın finansman açıkları oluşturmaktadır.

Devlet, bu katkısını doğrudan sistemin finansmanına oransal katkı yaparak gerçekleştirmeli, bu sayede prim oranları düşürülerek, sigortalı sayısının artırılması ve sistemin içine dahil edilmesi amaçlanmalıdır.

Yapılan yasal düzenlemenin amacı da devleti, sosyal güvenliğin finansmanına doğrudan katmak , prim oranlarını düşürerek kaçak işçi çalıştırmanın önüne geçmek ve aktüeryel dengelerin yeniden sağlıklı biçimde gerçekleşmesi ve kalıcı bir çözümün oluşmasını sağlamaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- İş kazaları ve meslek hastalıklarının sayısal oranları gelişen teknoloji ve eğitim sayesinde giderek azalma eğilimine girmiştir. Maddelerde yapılan değişiklikler ile iş kazaları, meslek hastalıkları, hastalık , malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortası primleri maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışanlarda dahil olmak üzere sigortalı kazancının oranları, sigortalı ve işveren hisseleri düşürülerek, devlet katkısı hissesi getirilmek suretiyle katılımın denetime daha sağlıklı bir yapı kazandırması amaçlanmıştır. Ayrıca, prim oranlarının düşürülerek kaçak işçi çalıştırmanın önüne geçilerek sisteme sigortalı katılımının artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Ağır, yıpratıcı ve zehirleyici işyerlerinden sayılan ve bu kanuna tabi işyerlerinde çalışan sigortalılardan alınacak prim oranları, Madde 1'in son fıkrasının uygulamasına yönelik bir düzenlemeyi içerdiğinden aynı gerekçeler bu madde içinde geçerli olmaktadır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**506 SAYILI KANUNUN, 2422 SAYILI KANUNUN 10 UNCU MADDESİ İLE DEĞİŞİK
73 ÜNCÜ MADDESİ VE 16 NCI MADDESİ İLE DEĞİŞİK EK 7'NCİ MADDESİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 506 Sayılı Kanunun, 2422 Sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile değişik 73 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 73-

A) Tarifesine göre tesbit edilecek iş kazaları ile meslek hastalıkları sigortası priminin tamamı işverenler tarafından verilir. Bu primin nispeti % 1'den az % 6' dan fazla olamaz.

B)

a) Hastalık sigortası primi, sigortalının kazancının % 10'udur. Bunun % 3'ü sigortalı hissesi, % 4'ü işveren hissesi ve % 3'ü devlet katkısı hissesidir.

3 üncü maddenin (II/B) fıkrasında belirtilen çıraklar için ise kazancının % 3'üdür. Bunun % 1'i sigortalı hissesi, % 1'i işveren hissesi ve %1'i devlet katkısı hissesidir.

C) Analık sigortası primi, sigortalının kazancının % 1'i dir. Bu primin tamamı işverenler tarafından verilir.

D) Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm sigortaları primi, sigortalı kazancının % 15'i dir. Bunun % 5'i sigortalı hissesi, % 6'sı işveren hissesi ve % 4'ü devlet katkısı hissesidir.

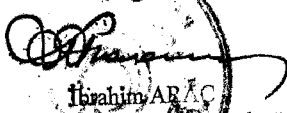
Ancak, maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışanlar için Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm sigortaları primi sigortalının kazancının % 17' sidir. Bunun % 5'i sigortalı hissesi, % 8'i işveren hissesi, % 4'ü devlet katkısı hissesidir.

Madde 2- 506 Sayılı Kanunun, 2422 Sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile değişik Ek 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ek Madde 7- Ağır, yıpratıcı ve zehirleyici işyerlerinden sayılan ve bu Kanuna tabi işyerlerinde çalışan sigortalılardan alınacak Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm sigortaları primi % 17' dir. Bunun % 5'i sigortalı hissesi, % 8'i işveren hissesi, % 4'ü devlet katkısı hissesidir.

Madde 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4- Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aşlı gibidir

İbrahim ARAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü